

Ehkäisevän päihdetyön tehtävästä vastaavan toimielimen ja yhdyshenkilön nimeäminen

Khall 27.10.2025
99/05.05.00/2025

Valmistelija

Hanke- ja hyvinvointikoordinaattori Susanna Schwartz-Matero,
puh. 040 574 9239 susanna.schwartz@savukoski.fi

Valtakunnallisesti ehkäisevää päihdetyötä johtaa Sosiaali- ja terveysministeriö ja sitä kehittää ja ohjaa Terveysten ja hyvinvoinnin laitos. Aluehallintoviranomaisten lakisääteinen tehtävä on ohjata ja tukea oman alueensa kuntia ehkäisevän päihdetyön toteuttamisessa ja kehittämisessä.

Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan ehkäisevä päihdetyö on osa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistä. Sen tavoitteena on ehkäistä ja vähentää päihteiden käytön aiheuttamia haittoja niin päihteiden käyttäjille, heidän läheisilleen kuin yhteiskunnallekin. Työn tavoitteena on myös lisätä ymmärrystä päihteiden käytöstä ja niihin liittyvistä ilmiöistä sekä edistää perus- ja ihmisoikeuksien toteutumista päihteisiin liittyvissä asioissa.

Lain mukaan ehkäisevä päihdetyö kattaa alkoholin, tupakan, huumausaineiden ja muiden päihtymiseen käytettävien aineiden sekä rahapelaamisen aiheuttamien haittojen ehkäisyn. Päävastuu ehkäisevästä päihdetyöstä kuuluu kunnalle. Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015) ja Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä annetun lain muuttamisesta (549/2022).

5 §

Kunta huolehtii ehkäisevän päihdetyön tarpeen mukaisesta organisoinnista alueellaan ja nimeää ehkäisevän päihdetyön tehtävistä vastaavan toimielimen. Hyvinvointialue tukee alueensa kuntia ehkäisevän päihdetyön toteuttamisessa ja kehittämisessä ja huolehtii 2 momentissa tarkoitetuista ehkäisevän päihdetyön tehtävistä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa.

Kunnan toimielimen ja hyvinvointialueen tehtävänä on:

- 1) huolehtia alueensa päihdeolojen seurannasta ja niitä koskevasta tiedotuksesta;
- 2) huolehtia siitä, että päihdehaittoja ja niiden vähentämistä koskevaa tietoa tarjotaan yksityisille henkilöille ja koko väestölle;
- 3) lisätä ja tukea päihdehaittoja ehkäisevien toimien osaamista kaikissa tehtävissään;
- 4) esittää ja edistää ehkäisevän päihdetyön toimia hallinnossaan, kunnassa erityisesti sivistys-, liikunta- ja nuorisotoimessa sekä elinkeinotoimessa;
- 5) huolehtia siitä, että 1–4 kohdassa tarkoitetut toimet sovitetaan yhteen kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyössä sekä poliisin, alkoholilain (1102/2017) ja tupakkalain (549/2016) noudattamisen valvonnasta vastaavien viranomaisten, elinkeinoelämän ja erityisesti ehkäisevään päihdetyöhön osallistuvien yleishyödyllisten yhteisöjen ehkäisevään päihdetyöhön kuuluvien ja sitä tukevien toimien kanssa. Kunnan ja hyvinvointialueen ehkäisevään päihdetyöhön sovelletaan lisäksi, mitä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 6 ja 7 §:ssä säädetään terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä sekä sitä koskevasta suunnittelusta ja raportoinnista.

6 §

Kunnan ja hyvinvointialueen tulee ehkäisevän päihdetyön yhteydessä edistää asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia päihteiden aiheuttamien haittojen vähentämiseksi viranomaisyhteistyöllä, viranomaisille annettavilla lausunnoilla sekä omilla toimillaan.

Savukosken kunnassa ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilönä on aiemmin toiminut vs. nuoriso-liikuntasihteeri/ etsivä nuorisotyöntekijä. Työntekijän siirryttyä muihin tehtäviin vuoden 2024 lopussa, uutta ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilöä ei olla nimetty. Velvoitetta monialaisten työryhmien ja yhdyshenkilötehtävien nimittämisestä ei ole varsinaisesti kirjattu lakiin, mutta molemmat toimeenpaneuvat kuntien lakisääteisiä tehtäviä käytännössä.

Ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilö vastaa Savukosken kunnassa

- ehkäisevän päihdetyön yhteistyön koordinoimisesta ja kehittämisestä paikallisesti sekä alueellisesti toimien mm. yhdyshenkilönä ehkäisevän päihdetyön asioissa Lapin hyvinvointialueen kanssa
- päihdehaittoja ehkäisevien toimien edistämisestä yhteistyössä kunnan eri hallinnonalojen kanssa
- ehkäisevään päihdetyöhön liittyvän tiedon ja materiaalien välittämisestä eri toimijoille

Esittelijä

Kunnanjohtaja Petri Härkönen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää, että

1. Ehkäisevän päihdetyön tehtävistä vastaavaksi toimielimeksi nimetään hyvinvointityöryhmä, joka nimetään erikseen,
2. Ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilöksi nimetään nuoriso-liikuntasihteeri.

Päätös

Jakelu

Nuoriso-liikuntasihteeri